

Quan iãÁm vá»• Á½ tÆ°á»Ýng gá»™p Tá°çt TãÇy vã Tá°çt Ta Iã m má»™t

Á»ng gãp cá»ša *
22/02/2017

Quan iãÁm vá ý t°ßng gÙp
Tçt Tây và Tçt Ta làm mÙt

*

Mÿy

n m gßn ây, cé tÙi gßn Tçt d° luã#n lji dÿy lên tranh lu-n vá viÇc có nên gÙp
Tçt Tây và Tçt Nguyên án làm mÙt hay không. Có không ít các ý kiçn çng hÙ, ph£n
bác tẽ nhiãu giÙi, già tr», doanh gia, sí gia, các nhà v n hóa và nhing ng°Ýi
dân bình th°Ýng. Các ý çng hÙ th°Ýng trích d«nã Á xuýtÁ cça GS Võ Tòng Xuân, ng°Ýi ã nói tÙi
viÇc này tẽ cách ây c£ chắc n m. Ông lji °ãc truyán thông trích thu-t l-p lu-n
r±ng Tçt ViÇt Nam
là theo IẾch Trung Quĩc vÙi nhiãu t-p quán cÕ truyán, có mÿy bÿt lãi sau ây:

1- Mÿt çj hÙi n̄m b̄t ngay thÝi çj
kinh doanh, giao th°ing vÙi n°Ùc ngoài.
2- Mÿt thÝi giÝ cça nông dân lo ch m
sóc lúa ông-xuân, và lúa tiãm n ng cao nhÿt trong n m.
3- G°ãng ép thÝi khóa biãu híc t-p và
thi híc kó cça sinh viên híc sinh, làm cho hí mÿt c£ 2 tußn Iã híc hành.
4- Dân chúng nh-u nh't, bài bçc d°Ùi
nhiãu hình théc, rÿt tñn kém tiãn cça và thÝi gian híc t-p, tÕn hçj séc khĩe và
tính mçng.
5- Lãng phí ngày làm viÇc trong khi quĩc
tç nghÉ Tçt Tây.
V«n theo giáo s° Võ Tòng Xuân thì çn
nay chÉ có Trung Quĩc, Hàn Quĩc và ViÇt Nam là còn giĩ cái Tçt âm IẾch trong
khi các n°Ùc khác ß châu Á ã chuyãn ngày nghÉ Tçt truyán thñng theo d°ing IẾch.
Ông °a ví dã iãn hình là Nh-t B£n, mÙt
trong sñ nhing quĩc gia giàu nhÿt thç giÙi, ã chuyãn t-p quán n Tçt cça Nh-t
sang n Tçt theo D°ing IẾch tẽ n m 1872, 19 n m sau khi hçm Ùi Mù tiçn vào h£i
c£ng Edo (bây giÝ là Tokyo) n m 1853, ch°a kã rÿt nhiãu n°Ùc châu Âu khác cing
ã áp dãng n Tçt theo d°ing IẾch tẽ ßu thç k÷ 16 và nhing thç k÷ tiçp sau ó.
Ông cing cho r±ng "ViÇt Nam chúng ta çn
thÝi çj này v«n còn nghÉ Tçt theo IẾch cça Trung Hoa ã chuĩc lÿy nhing lãng
phí ã kã trên ây."
MÙi ây nhÿt, mÙt lçn nĩa ý t°ßng nên
gÙp Tçt Tây và Tçt Ta lji °ãc bàn tÙi và lji tiçp tãc có rÿt nhiãu ý kiçn trái
chiãu.

'Giúp
hÙi nh-p kinh tç'?

Á

Nhà v n tr» TuÇ Nghi có bài viçt giĩ cho VTC NewsÁ çng hÙ quan iãm này.
TuÇ Nghi l-p lu-n là "hồ hào hÙi
nh-p kinh tç nh°ng v«n muĩn giĩ kh° kh° Iã Iñi v n hoá truyán thñng ó là Tçt cÕ
truyán".

Cô cing nói không phç nh-n "Tçt cÕ
truyán mùi ùng là Tçt sum híp cça ng°Ýi ViÇt nh°ng nó không còn phù hãp vÙi tñc
Ù phát triãn xã hÙi nhanh vi bão nh° hiÇn nay.

"Chúng ta chín ÿt n°Ùc giàu mçnh
hay chín cñ chÿp giĩ truyán thñng ã cé ph£i ng-m ngòi nhìn các quĩc gia khác
v°ãt m-t chúng ta hàng th-p k÷?"

Nhà v n TuÇ Nghi có quan iãm:

"Trên lý thuyçt, Tçt là sum híp, là tình thân và cing có ng°Ýi cho r±ng Tçt
cÕ truyán là hÕn cça dân tÙc, Tçt còn thì dân tÙc ViÇt mùi còn (!) Tôi không

ng) v-y, cá nhân tôi cho r±ng n¿u ã sñng có tình thì 365 ngày trong n m Âu
tình ngh)a vỦi nhau, Âu sum híp vỦi nhau ché c±n gì nhân danh T¿t Ấ bày mâm
cao c× §y?

"Và cái hÕn ß dân tÙc vñn d) n±m ß

sñ thỄnh v°ang, sñ phát triẢn v°at b-c vÁ kinh t¿, sñ hỦi nh-p khéo léo vÁ v n
hoá cing nh° chu©n mñc trong jō éc, lñi sñng c±a con ng°Yi. Hà cỦ gi jō éc
xã hỦi càng xuñng c±p, kinh t¿ thì thắt lúi, T¿t thì ngày càng 'nhjt' mà cé phẸi
kh ng kh ng 'gii hÕn'?"

æng hỦ ý ki¿n này còn phẸi kã tỦi mùt

sñ ng°Yi có tên tuỒi nh° các chuyên gia kinh t¿ Phj̄m Chi Lan, Lê ng Doanh
v.v.

Ấ

Bà Phj̄m Chi Lan, Ấ nguyên

Phó chặ tỄch Phòng Th°jng mji và Công nghiÇp ViÇt Nam, thành viên Ban Nghiên cêu
c±a Thặ t°Ưng, có quan iẢm xét trên góc ù kinh t¿: "mỦt n°Úc còn nghèo,
n ng suýt lao ùng còn r±t th±p nh° ViÇt Nam mà lji nghẾ nhiẤu ho-c làm viÇc vỦi
mỦt nhỄp ù th±p nh° v-y thì r±t khó cho viÇc phát triẢn."

"DỄp ó có thẢ dài hjn nh°ng nghẾ

mỦt kó. HiÇn nay thÝi gian nghẾ giĩa hai cái T¿t ang gây ãnh h°ßng ghê gỦm tỦi
hojt ùng s±n xuýt kinh doanh c±a các công ty", bà Chi Lan °ác báo chí
trích d«n.

Ch°a kã theo bà Chi Lan viÇc gỦp hai

cái T¿t còn có cái lãi v«n duy trì °ác truyẢn thñng gia ình và truyẢn thñng
sum híp nh°ng có kó nghẾ chung vỦi thÝi gian nghẾ dài thì con cháu ß các nji
khác, ß n°Úc ngoài cing v«n có thẢ vÁ sum híp vì hiÇn "n¿u gia ình nào có
con cái ang ß n°Úc ngoài thì khó có thẢ vÁ °ác vào dỄp này. Nh° v-y, con cháu
cing không thẢ sum híp °ác vỦi gia ình vào dỄp T¿t Nguyễn án."

'Nét

-c tr°ng v n hóa'?

Tr°Úc nhĩng Ấ xuýt và ý ki¿n cng hỦ

viÇc gỦp T¿t ã có không ít các ý ki¿n phẸn ñi. MỦt trong nhĩng doanh nhân có
ý ki¿n phẸn ñi ý t°ßng này là ông Hoàng KhẸi - Chặ tỄch t-p oàn KhẸi Silk.

Ông KhẸi ng thông iÇp: "Giàu

thì ã giàu rÕi. Thôi ãng bàn bĩ T¿t nĩa cho nó nôn nao, nó vui."

Ấ

Giáo s° Hoàng Ch°jng, Ấ G Trung Tâm nghiên cêu, b£o tÕn và
phát huy v n hóa dân tÙc, °ác báo Ng°Yi °a tin trích lÝi nói viÇc Ấ xuýt nh°
th¿ là không hãp lý vì T¿t Nguyễn án không chẾ là dỄp sum v§y, dỄp nhỦ vÁ nguÕn
cỦi mà ã n sâu trong tâm trí cing nh° là nét v n hóa -c tr°ng c±a con ng°Yi
ViÇt Nam.

"T¿t cÕ truyẢn là v n hóa truyẢn

thñng có tễ hàng m±y ngàn n m. T¿t cÕ truyẢn là nét -c tr°ng gñ liẢn vỦi Ýi
sñng xã hỦi, tình th§n cing nh° v n hóa c±a ng°Yi dân ViÇt Nam. Nói gì thì
nói, ng°Yi ta ì làm c£ n m chẾ có nhĩng ngày T¿t Ấ trß vÁ sum v§y bên gia
ình, cỦ sao nói bĩ. Chúng ta có T¿t c±a chúng ta, ng°Yi ph°jng Tây có T¿t c±a
hĩ sao lji ì bĩ v n hóa c±a ta Ấ theo v n hóa c±a hí& Tôi cho là b±t hãp
lý", Giáo s° Hoàng Ch°jng nói.

Ấ

Facebooker Hoàng HuyẤ °a ra các l-p lu-n vỦi lý do vÁ truyẢn
thñng, T¿t âm lỄch mỦi là T¿t oàn viên, các l-p lu-n c±a Giáo s° Võ Tòng Xuân
là ch°a c séc thuy¿t phác và có k¿t lu-n:

"Nói gì thì nói, mình không muñn

bĩ T¿t âm mà gỦp vào T¿t đ°jng, vì suy cho cùng, T¿t âm v«n là cái hÕn cñt dân
tÙc. N¿u nói không n T¿t âm Ấ xóa bĩ triÇt Ấ nẢn v n hóa Trung Quñc thì mình
xin nói luôn, lỄch Đ°jng, T¿t đ°jng cing ãu phẸi c±a n°Úc mình.

"Và còn mỦt lý do r±t quan trĩng

nĩa mà mình muñn Ấ c-p, ±y là& dù lỦn rÕi nh°ng mình v«n °ác bñ m¹ mềng tuỒi."

Ấ

MỦt Facebooker khác, vỦi tên Thịnh

Babel, vi¿t có chút hài h°Úc: SAO L I CHỀ C:IN MỘT T¾T NHỀ? vì "ngoài viÇc
°ác nghẾ hai l§n, mxi l§n vài ngày thì còn °ác nh-n tiẢn th°ßng hai l§n."

"Còn lý do Ấ t¿t kiÇm thÝi gian

mình th±y vô lý. MỦt xã hỦi (ch¿ ù) con ng°Yi °ác nghẾ nhiẤu nh°ng cuÚc sñng
v«n Õn thì t¿n bỦ ché sao?

"Còn tí t kiÇm thÝ gian °? K†t

xe m†t nhiÁu thÝ gian ĩm. Cà phê m†t nhiÁu thÝ gian ĩm. Bia bít m†t nhiÁu thÝ gian ĩm. Thç tác hành chính m†t nhiÁu thÝ gian ĩm. Công chçc vác ô ÷n công sß ngÑn nhiÁu thÝ gian ĩm. Công viÇc chÉ c§n vài ng°Yi làm nh-n con cháu vào c£. Ñng gi÷t thÝ gian nhiÁu ĩm. Híp hành tÑn nhiÁu thÝ gian ĩm. Có gÙp nên gÙp h÷t các tÕ chçc vÁ mÑi chính quyÁn. Gín.

"Nói cho cùng thì mình thÿ chÉ

có mÙt cái T÷t: T÷t âm IẾch. Không khí hay ĩm, §m ¥m ĩm. Mình không cho T÷t Tây là T÷t. ó chÉ là thÝ kh-c ón n m MÙi d°ing IẾch, nghÉ x£ hji mà thôi", Facebooker Thinh Babel vi÷t.

'T÷t

cÕ truyÁn - v n minh lúa n°Ùc'?

À

Sí gia D°ing Trung QuÑc

vi÷t trên Facebook cça ông: "Bjn bi÷t làm món gì trong dĒp T÷t cÕ truyÁn theo IẾch m-t tr ng cça v n minh lúa n°Ùc Bách ViÇt - ông Nam Á?" Á d«n nh-p cho video cça nghÇ s) hải Trung Dân, ng°Yi °a ra quan iẤm phĒn bác ý t°ßng gÙp hai cái T÷t làm mÙt °ác trangÁ Á án B÷p ViÇt - B÷p cça Th÷ giÛiÁ ng t£i.

Trong mÙt ojn video ng-n, nghÇ s)

Trung Dân nêu rõ T÷t cÕ truyÁn cça dân tÙc ViÇt Nam có nguỐn gÑc tē th§n nông Tr§n Hiu T°Ùc:

"NhÝ Tr§n Hiu T°Ùc mà chúng ta có

c£ mÙt nÁn v n minh lúa n°Ùc, chúng ta l-p quÑc, chÑng ngoji xâm và tr°Yng tÓN ÷n ngày hôm nay.

"Th§n nông là ng°Yi §u tiên dji

cho ng°Yi dân ¥t ViÇt trÓng lúa n°Ùc. NÁn v n minh lúa n°Ùc ã £nh h°ßng r¥t IÙn ÷n Ýi sÑng nông nghiÇp, Ýi sÑng v n hóa cça ng°Yi ¥t ViÇt và cho tÙi ngày hôm nay ng°Yi ViÇt chúng ta v«n còn sí dđng.

Và nghÇ s) Trung Dân cing nh-c lji

"cách ây không lâu các nhà kh£o cÕ ã chéng minh °ác Óng b±ng sông HÓng là mÙt trong nhing trung tâm duy nh†t lúa n°Ùc cça c° dân Bách ViÇt hay còn gíi là ng°Yi ViÇt CÕ chúng ta. Có °ác v n minh lúa n°Ùc, có °ác bÙ IẾch âm IẾch, ng°Yi ViÇt Nam

ã n T÷t theo mùa và °ác tính theo Tĩt mà ngày nay ã °ác gíi là T÷t."

Và nh° v-y theo ông "T÷t cÕ truyÁn

nông nghiÇp không tÓN tji hay phát xu¥t ß vùng hiÇn nay là lãnh thÕ phía B-c sông Hoàng Hà cça CÙng hòa Nhân dân Trung Hoa vÑn là lãnh thÕ gÑc cça c° dân du mắc ph°ing B-c. T÷t cÕ truyÁn nông nghiÇp g-n liÁn vÙi v n hóa n°Ùc m-m và tác tr§u cau ViÇt Nam - ông Nam Á.

"ây là v¥n Á tranh lu-n c§n °ác

khép lji khi T÷t cÕ truyÁn ã °ác sí dđng hàng ngàn n m nay, là nÁn t£ng cça nÁn v n hóa ©m thñc lúa n°Ùc -c s-c lÿy tñ nhiên làm gÑc, vèa ngon vèa lành, là nhà b÷p trĒ bÇnh cho c£ th÷ giÛi trong thÝ jji hÙi nh-p toàn c§u."Á